

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הדרכת הורים מפרספקטיבה רב-תרבותית ומודעת הקשר - 3463

תאריך עדכון אחרון 16-05-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דורית רואר-סטריאר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Dorit.Roer-Strier@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד' 1400-1600

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

גישה מודעת הקשר ומגוון, מתמקדת בעבודה עם אוכלוסיות ממגוון זהויות לאומיות, תרבותיות, אידיאולוגיות או דתיות בחברה הישראלית. בקורס תוצג גישה להדרכת הורים מודעת הקשר ומגוון, המעוגנת בתיאוריות ומחקר מתחומי התפתחות הילד, בכללן: גישות לרב-תרבותיות ומגוון, הסוציולוגיה של הילדות, אמנות לזכויות ילדים.ות, גישות ביקורתית ונוגדת דיכוי, גישות חוסן, גישות אקולוגיות מערכתיות ונרטיביות. הקורס מתוכנן להקנות למשתתפים הכרות עם חשיבות הבנת ההקשר במפגשים עם יחידים וקהילות ויישום הבנה זו בהתערבויות טיפוליות עם פרטים ומשפחות, התערבות בקהילה והתערבויות ברמת מדיניות.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס:

1. הכרות עם מושגי יסוד, תאוריות וגישות בתחום.
2. הכרות עם מחקר על הדרכת הורים בקהילות שונות
3. בחינת סוגיות כמו יחסי כוח, ערכים, סטיגמות וקונפליקטים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להכיר מושגי יסוד של הגישה
- להכיר ולהשתמש בכלי האבחון שנלמדו
- לישם את הגישה בהדרכות הורים

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: דיונים, מצגות, קריאת חומר ביבליוגרפי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- 1+2 גישה מודעת הקשר ומגוון: הגדרות ובסיס תיאורטי כלי להערכה: "מפת הקשרים"
- 3 סיכון לילדים מפרספקטיבה של הקשר ומגוון
- 4 מורכבות ודינאמיות כמושגים מרכזיים בגישה מודעת ההקשר כלי הערכה "פאזל זהויות" לילדים והוריהם.
- 5 חוסן ומשמעויותיו בגיל הרך. כלי הערכה "מפת כוחות"
- 6 יחסי כוח: זעזומטר - כלי לבחינת יחסי כוח: פריבילגיות, דיכוי, אפליה וסטיגמה בהקשר של מגוון וגיל

חומר חובה לקריאה:

שעורים 1 ו-2: גישה מודעת הקשר ומגוון

רואר סטריאר, ד. (2016). הכשרה אקדמית לעבודה סוציאלית מודעת הקשר עם משפחות: תובנות ואתגרים. חברה ורווחה, לו (3-4). 439-461. לקרוא עם 439-444

נדן, י. ורואר-סטריאר, ד. (2021) טיפול מודע-הקשר: המשגה תיאורטית והשתמעויות קליניות חוצות, כתב עת תרבוּפוליטי https://www.hebpsy.net/article.asp?article_me/net.3023;eq&

רואר-סטריאר, ד. והברמן פרידמן, א. (2009). טיפול משפחתי רגיש תרבות בזוגות חד מגדריים: שלש מטפורות. חברה ורווחה, כט (4), 597-619.

שמר, א. (2009). מריבוי תרבויות לרב-תרבותיות: אתגרים מקצועיים בעבודה רגישת תרבות עם ילדים והוריהם. 'עת השדה', 3, 4-10.

שני-גולן, א.; יולזרי, א.; אגמון-שניר, ח.; שמר, א. (2020) "אני לא יודעת בוא תספר לי אתה"מודל ל דיאלוג כשיר תרבותית בעבודה סוציאלית. מידעו"ס, ביטאון העובדות והעובדים הסוציאליים, גיליון 93, ע"מ 68-93 <https://il.org.socialwork.meidaos/>

שמואל, נ. (2020) לגלות את המגוון האנושי: יחידות הוראה לקורסים והכשרות בגישה מודעת הקשר. [erasmus.demos.erasmus.il.org/files/ugd/9b6493_19dd4afb97ee406bb2be2ec43bbb18e3.pdf](https://www.demos.erasmus.il.org/files/ugd/9b6493_19dd4afb97ee406bb2be2ec43bbb18e3.pdf)

Almeida, R. V., Werkmeister Rozas, L. M., Cross-Denny, B., Lee, K. K., & Yamada, A. M.

(2019). *Coloniality and intersectionality in social work education and practice. Journal of Progressive Human Services, 30(2), 148-164.*

כהן, ר. ועמית ל. (2018) התפתחות פרקטיקות יישומיות לגישה מודעת הקשר במגוון התרבותי בישראל. "עיונים בחינוך ולמידה 42: 77-89.

שיעור 3: סיכון לילדים מפרספקטיבה של הקשר ומגוון

רואר סטריאר, ד. ונדן, י. (2021) ילדים בסיכון: בחינת מיתוסים לאור גישה מודעת הקשר. ביטחון סוציאלי, 115, 19-39.

שיעור 4: מורכבות ודינאמיות כמושגים מרכזיים בגישה מודעת ההקשר

Shemer, O. (2021). Merging knowledge in training social workers - the hidden story of the encounter between professional knowledge, knowledge from experience and academic knowledge. Meidaos, 95. 56-59. (Hebrew)

https://meidaos.socialwork.org.il/95_articles/knowledge_merge.pdf

דעאס, ש. (2019). התאמה תרבותית של התערבות מבוססת ראיות בבריאות הנפש לחברה הערבית : ניהול מחלה והחלמה. חברה ורווחה, לט, 4, 645-663.

שיעור 5: חוסן ומשמעויותיו בגיל הרך

פוניזובסקי, י., קורמן ג', ורואר-סטריאר, ד. (2017). תפקיד החוסן בהסתגלותם של צעירים עולים שחו
אחריות הורית. חברה ורווחה ל"1, 59-63, <https://www.molsa.gov.il/CommunityInfo/Maga/CommunityInfo/11-59-63.pdf>

- Dabbagh, T. , Roer-Strier, D. & Kurman, J. (201) Filial responsibility among uprooted families from South Lebanon: Perspectives of mothers' and children. *Journal of Research on Adolescence*. 27 (3), 506-520.
- שיעור 6: יחסי כוח
Zolezzi, M., Alamri, M., Shaar, S., & Rainkie, D. (2017). Stigma associated with mental illness and its treatment in the Arab culture: A systematic review. *International Journal of Social Psychiatry*, 63(6), 597-609.
- אפשטיין, ג. וברוך, נ. (2020) השפעת קשרים משפחתיים ורשתות חברתיות על הצלחת דור ראשון להשכלה גבוהה במעבר להשכלה גבוהה. "חינוך לאומי 25, מס' 3 : 245-260.
- Kadan, S. Roer-Strier, D. & Bekerman, Z . (2016). Social workers from oppressed minority group treating majority group's clients: A case study of Palestinian social workers. *Social Work*, 62(2), 156-164.
- שיעור 7: יישומים: גן מגוון , אידאולוגיה ומחקר
חוברת גן מגוון באתר נבט ובמודל
לוי, נ. וכהן, ש. (2017) גישה מודעת הקשר בעבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים. רבעון לפסיכולוגיה, גישור וחינוך 63 : 45-56.
- שיעור 8: יישומים: גישות קהילתיות מודעות הקשר לגיל הרך - גנים בארגונים ופרויקט "הגן העתידי"
Marey-Sarwan, I., Roer-Strier, D., Strier, R. (2021) *Blurring the borders with Anzaldúa in Context-Informed, anti-oppressive research: The case of Bedouin women*. *British Journal of Social Work* 51(2):1-18 DOI: 10.1093/bjsw/bcaa113
- שיעור 9: מחקר על פרספקטיבות של ילדים בגישה מודעת הקשר
- שיעור 10: מחנכים בגיל הרך בקהילות שונות בראי המחקר
ברץ, ל. ואבו חצירה, ח. (2015). לפרוץ את 'הזהות המשותקת', עמדותיהם של מתכשרים להוראה כלפי ספרות ילדים כתובה עברית ואמהרית. <http://il.ac.oranim.il.dvarim/2013/11/lea/baratz-hanna-abuhatzira/>

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 100 %

מידע נוסף / הערות: